
A photograph of a forest path with a young plant in the foreground. The path is a narrow dirt trail winding through a dense forest of tall, thin trees. The ground is covered in fallen leaves and forest floor debris. In the foreground on the right, a young plant with several green leaves and a small white flower at the top stands prominently. The lighting is soft and natural, suggesting a shaded forest environment.

“En bra livsmiljö för människan och
allt annat levande, nu och för
kommande generationer.”

Välkomna till sjätte mötet !

Hur kan vi
samverka för att
få till
resurssmarta och
cirkulära
lösningar av
kommunplasten?

Susanne Dahlberg
Jon Djerf
Milla Sundström
Åsa Stenmarck
Lena Stig

Dagens agenda - 4 november 2024

13:00 Välkomna

Introduktion – Lena Stig, Åsa Stenmarck

- Engångsfritt kulturkalas, Jane Johnzon, Göteborg & Co
- Resurssmart kommun, Saga Pilblad Hjerpe, Göteborgsregionen
- VA SYD hjälper kommunala verksamheter att bli avfallssnåla, Ida Björling
- Minskad användning av engångshandskar genom tjänstedesign, Anja Karlsson, Stockholms stad

Paus vid 14

- Ersättning miljöbättre förbrukningsvaror i Region Uppsala, Karin Angerbjörn
- Insamling på Ingmarsö, Peter Nyström, Roslagsvatten AB
- Närsorterade plastförpackningar – erfarenheter från Gästrike återvinnare, Emil Lindbom och AnnaCarin Söderhielm
- Upphandling av innovativa kuddar inom vården, Sigrid Petterssén, Region Gävleborg

Paus vid 15

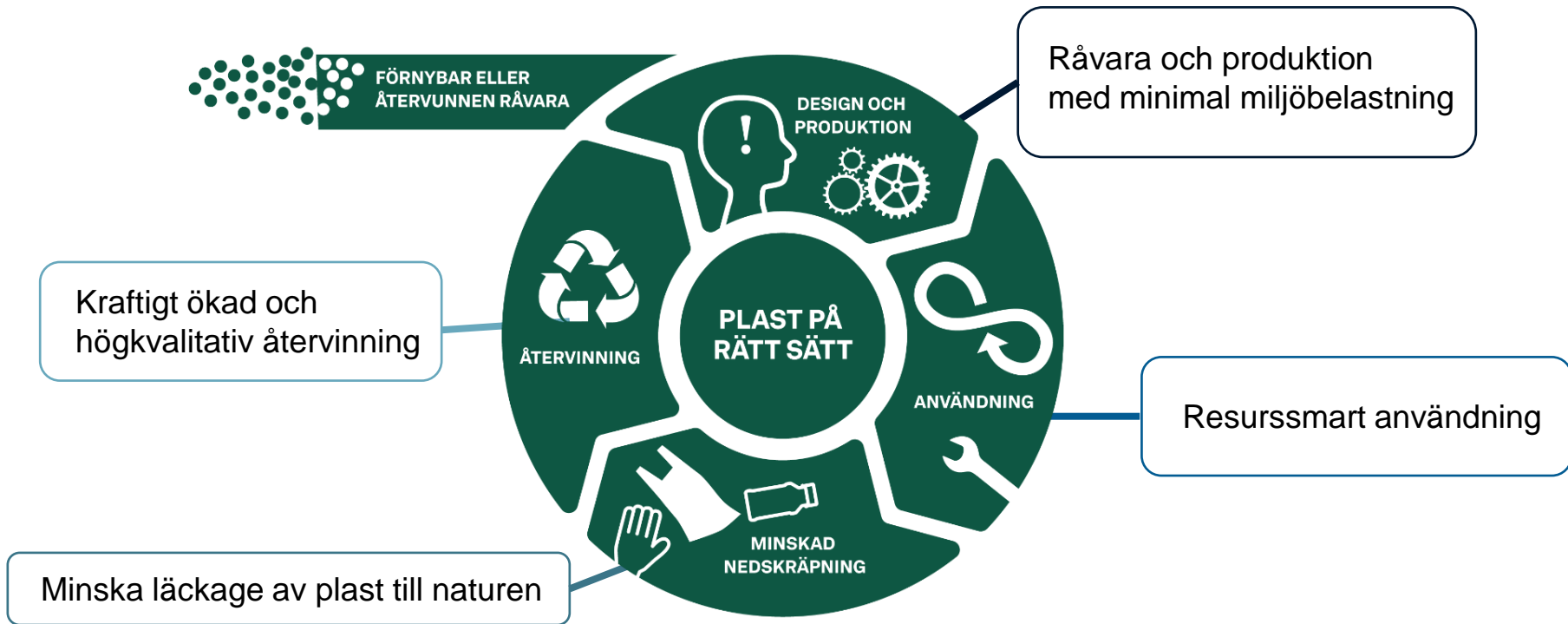
- Hur samverkan övervinner samhällsutmaningar - Sotenäs Marina Återvinningscentral och Symbioscentrum, Stina Gottlieb och Thomas Ericsson

Fler nya snöbollar och goda exempel

Några avslutande ord från Åsa

16:00 Tack för i dag!

Plast som används på rätt plats i klimat och resurseffektiva, giftfria och cirkulära flöden med försumbart läckage

[Länk till färdplanen](#)

Plast i kommunen

Förebygg

Inspirera

Samverka och samarbeta

Efterfråga och ställ krav

Skapa förutsättningar

Lär av andra

Tänk nytt

Snöboll – att dela goda exempel

<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/plast/snoboll/#:~:text=I%20Nationell%20plastsamordning%20tror%20vi,att%20rulla%20till%20stora%20klot.>

Case: Engångsfritt för klimatet

An aerial photograph of a city festival, likely in Stockholm, Sweden. The scene is dominated by a massive crowd of people gathered in a public square and along a waterfront. In the foreground, several blue and white inflatable boats are docked at a stone pier. The city's architecture is visible, featuring a mix of historic buildings with red and green roofs and modern structures. A prominent building with a green roof and a sign that reads "WALLENSTAM" is visible on the right. The sky is a soft, hazy orange, suggesting a sunset or sunrise. The overall atmosphere is festive and vibrant.

93.000 engångsartiklar undveks

STEAK N' GRILL

Vi paster ble Sunda
Vi er karolagene

OKAKA
LAKS
KARRELL

darpoo
slow food. fest.

QR code for payment

QR code for payment

Disposable-free for the climate!

So great that you're helping us be a disposable-free festival. Please return cups, plates, and cutlery at our recycling stations. Thank you for your effort.

Interreg European Regional Development Fund

Drink

Food

Disk

93.000 engångsartiklar undveks

16,6 % svinn

LIGHT MY FIRE
BORROW

6,5 varv per tallrik

Utmaningar & Lärdomar

Jane Johnzon

Konceptutvecklare

Göteborg & Co / Göteborgs Kulturkalas

jane.johnzon@goteborg.com

Resurssmart KOMMUN!

En rolig och meningsfull verksamhetsutveckling

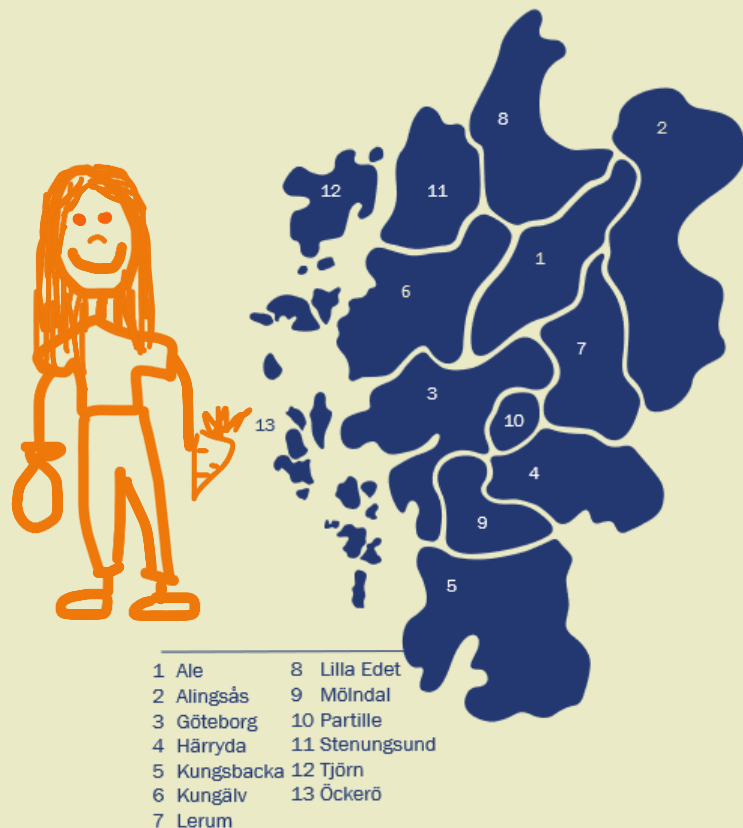
Det här är jag!

Det här är jag:

- Saga Pilblad Hjerpe,
- Regionplanerare Göteborgsregionen (GR)

Det här jobbar jag med:

- Projekt inom hållbar konsumtion
- Samordna avfallsnätverk

Resurssmart kommun

- Stötta, stärka och accelerera arbete med att etablera resurssmarta rutiner och normer på kommunala verksamheter
- Målet är att kunna använda de ekonomiska, sociala och ekologiska resurser på ett smart sätt som ger tid och pengar över till kärnverksamheten
- Uppnå kommunernas mål inom avfall, miljö, klimat, ekonomi, arbetsmiljö och användarnöjdhet

Miljöåtaganden

Agenda 2030

Sveriges 16 miljömål

Regionala Avfallsplanen

Kommunernas klimatlöften

Kommunens egna miljömål

Omsorgens uppdrag

- Äldre ska ges inflytande över måltidssituationen: påverka maten, måltidsmiljön, individuella behov tillgodoses (Socialstyrelsen)
- Äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande (SoL).
- Barn ska få kunskap om hur olika val bidrar till social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet (Lpfö 18)
- Att minska matsvinn inom äldreomsorg och förskola är särskilt viktigt, eftersom mat som slängs därför att den inte ätits upp ökar risken för undernäring och skulle gett energi att utvecklas, leka och lära (Nationella riktlinjer för måltider i äldreomsorgen respektive förskola)

Vinster med att bli resurssmart

1. Tid och pengar över till kärnverksamheten
2. Bättre omsorg och ökad förståelse för hållbarhet
3. Bättre arbetsmiljö och ökad gemenskap
4. Gott rykte och fler jobbansökningar
5. Bidra till en hållbar framtid och minskad miljö- och klimatpåverkan
6. Uppnår mål och följer lagen

Vad ingår för deltagarna?

- Digital utbildning och teamövning – 1,5 h
- Processledning, coachning och uppföljning – 4h
- Eget arbete med skräddarsydd handlingsplan – 10-20h
- Start- och slutvägning av matsvinn och restavfall – 2 veckor

Månad	Projektgrupp och coach	Eget arbete på verksamhet
1	Processhandledning 1 - Handlingsplan tas fram	All personal genomför digital utbildning och teamövning Inventera resursanvändning - checklista
2	Processhandledning 2 - Uppföljning vägning och handlingsplan	Startvägning matsvinn & restavfall Arbeta med handlingsplanen Uppföljningsmöte med måltid/kost om matsvinnsvägning
3	Processhandledning 3 - Uppföljning handlingsplan	Arbeta med handlingsplanen
4	Avslutningsträff och firarfika	Slutvägning matsvinn & restavfall

Utgångspunkt

1. Vad slänger ni i er verksamhet? (gärna så konkreta exempel som möjligt på avfall och produkter)
2. Varför slängs det?
3. Vilka idéer har ni för hur ni kan slänga mindre?
4. Kolla igenom inspirationslistan för fler idéer

Resurssmart förskola med sopsamlarmonster

Vägledning Resurssmart förskola med Sopsamlarmonster
Sopsamlarmonster - Hässleholm Miljö

- Använd engångshandskar bara när det är nödvändigt, rutiner och utbildning
- Ta bort plastpåsar i papperskorgar med pappershanddukar.
- Flergångsmatlådor eller tallrik istället för plastfilm
- Byt till flergångsalternativ: Medicinmugg, Förkläden, Draglakan, Tvättlappar för övre hygien, Haklappar, Underlägg på möbler och i rullstolar
- Utbildning kring inkontinensskydd och individuell utprovning
- Införa skogräns och ta bort engångstossor
- Infört blöjhinkar för att minska antalet plastpåsar
- Stötta barn att bli blöjfria tidigare

Soldatängens förskola firade Förskolans dag, Lokalpressen

Pappis födelsedag och Matematikens dag!

Resurssmart tänk på Förskolan Ugglan ska minska matsvinn och bidra till hållbar konsumtion - kungalv.se

Utmaningar

- Nå ut i kommunerna
- Få verksamheter att delta
- Skapa långsiktigt förändrade arbetssätt och rutiner

Framåt

- Paketera för arbete utan coaching och sprida
- Nationalisera
- Forskningsprojektet Från verktygslåda till verkstad

Kontakt

Saga Pilblad Hjerpe

Göteborgsregionen (GR)

Regionplanerare, Processledare resurssmart kommun

E-post: saga.pilblad.hjerpe@goteborgsregionen.se

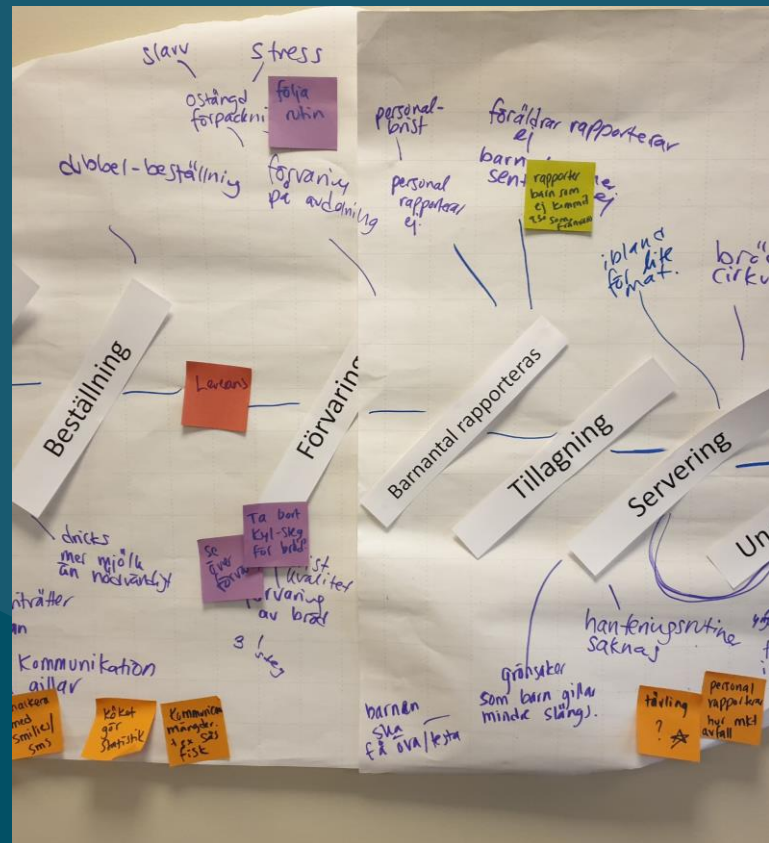
Telefon: 031 - 335 53 33

www.goteborgsregionen.se

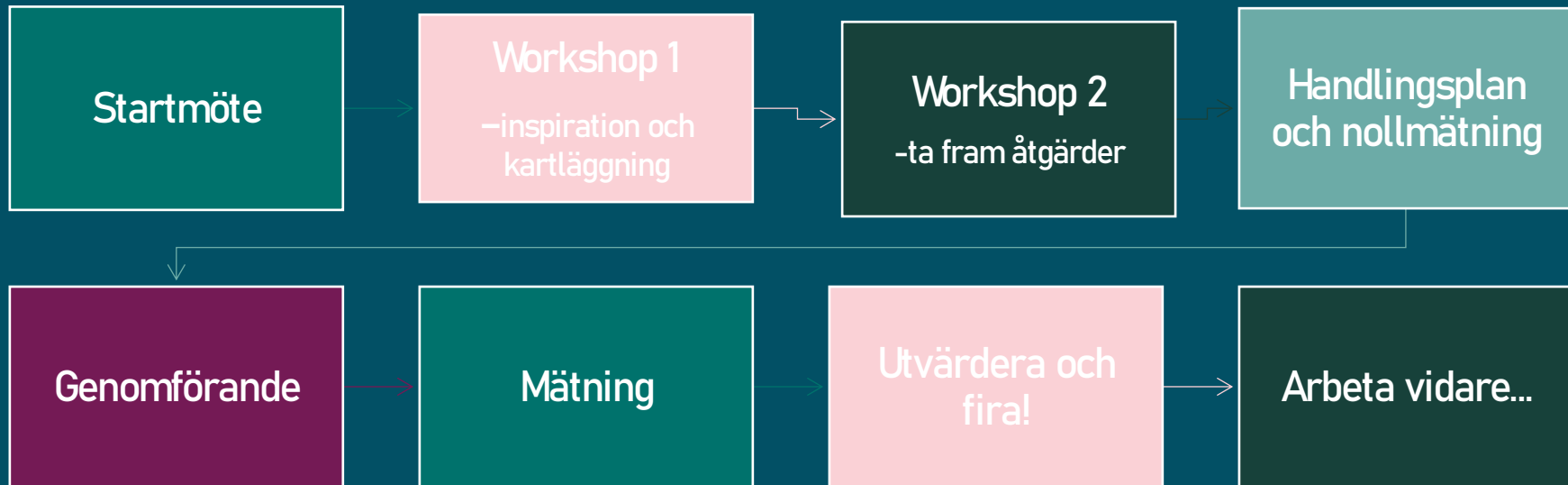
VA SYD hjälper kommunala verksamheter att bli avfallssnåla

Avfallssnåla verksamheter

- VA Syd coachar kommunala verksamheter
- Minska mängden avfall

Grundupplägg

Driftenheten Fritidsförvaltningen

Gummigranulat:

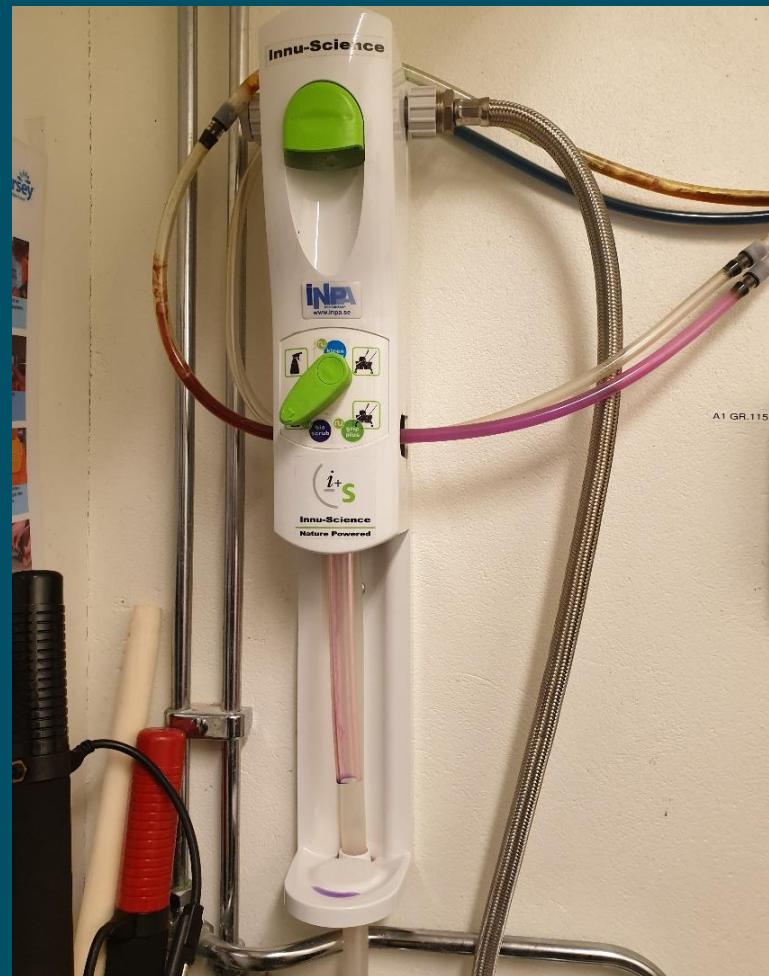
- Minska ytan, borststationer, fartbulor

Städkemikalier:

- Kemikaliefria golvtvättmaskiner
- Kartlägga produkter
- Köpa in större förpackningar
- Dosering

Minskning 3,7 ton CO₂-ekv per år
1 ton CO₂-ekv plastförpackningar

Sparade 180 000 kr/år

Lokalvården i Burlöv

- Ändrade rutiner för papperskorgar
- Minskad användning av plastpåsar – 24 %
- Inget merjobb!
- Har även minskat förbrukning av rengöringsmedel och därmed mängden plastförpackningar

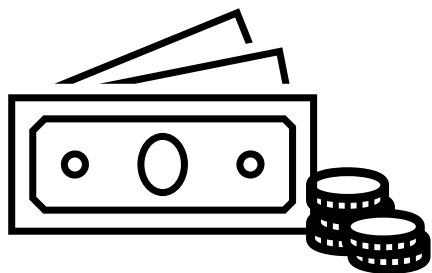

Blombukettens äldreboende

- Minskade engångshandskar med 9 %
- Minskade inkontinensskydd med 38 %

Vinster med resurssmart materialanvändning

VERKSAMHETSUTVECKLING

Ida Björling

Coordinator VA SYD

 ida.bjorling@vasyd.se

 vasyd.se

VASYD

Minskad användning av engångshandskar inom Stockholms stad

Digitalt samverkansmöte för resurssmart och cirkulär kommunplast

Anja Karlsson, projektledare, miljöförvaltningen

2024-11-04

Stockholms stads inköp av

Engångshandskar

28,5 miljoner
stycken

138 ton

Hur kommer vi åt (över)användning och svinn av engångshandskar?

Vad?

- Ökad kunskap och kompetens
- Förändrade arbetssätt och beteenden

Hur?

- Med hjälp av tjänstedesign, nudging/beteendeinnovation, verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete

Varför?

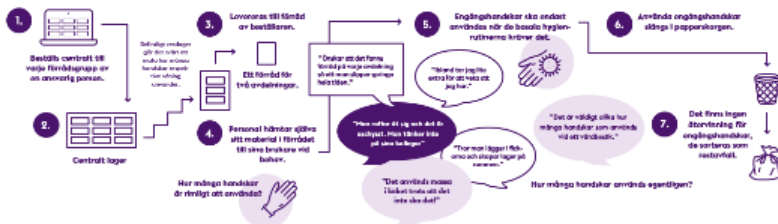
- WinWin: miljö och klimatvinst men också förbättrad arbetsmiljö, förbättrad verksamhet och besparing.

Exempel: Minskad (över)användning av engångshandskar i stadens vårdboenden och storkök

Samla information, analysera och idégenerera lösningar tillsammans med medarbetarna

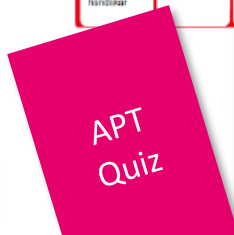

Ta fram åtgärder (prototyper) och testa tillsammans med medarbetarna

Bingobricka

Läs nya handskguiden	Servera mat utan handskar	Berätta för en elev/vårter du inte använder handskar	Hejpa varandra!
Upmärksamhet ut kollega som du tycker gör ett bra jobb	Torka rent runt kaffinen utan att använda handskar	Berätta för kollegorna om att måla med en elev som du tycker blev riktigt bra	Servera mat utan handskar
Torka rent runt kaffinen utan att använda handskar	Stötta varandra i att använda handskar	Dekorera salubokuffin utan handskar	Berätta för en elev att handskar på verk är bäst! Det hjälper!
Berätta för en elev/vårter ni inte tar handskar	Stötta en elev i att torka bord utan handskar	Ge dig själv en hand massage när du tvättar händerna	Egen utmaning:

Utvärdera och ändra tillsammans med medarbetarna!

Resultat?

- Engångshandskar slutade användas i avdelningskök på vårdboendet
- Ökad dialog om och efterlevnad av rätt användning av engångshandskar

- Storköksprojektet pågår!

- Framtagande av vägledning och stödmaterial som andra kan använda

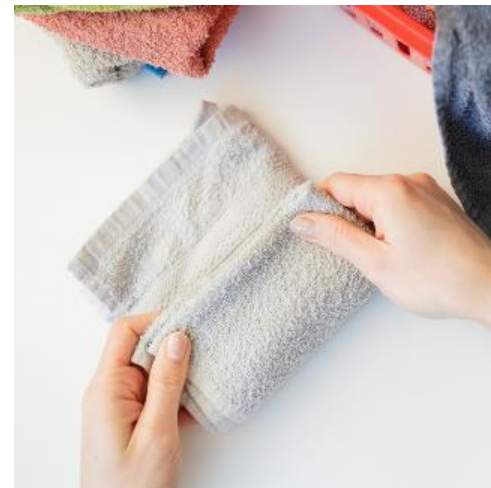
Byt till en starkare färg som som att den syns bättre.

+

OM det går att mäta, arbeta med återkoppling, det ger oftast ett fortsatt gott resultat när man ser att det man gör får effekt.

Bra jobbat!

Ni har minskat användningen av engångshandskar med 20% sen förra mätningen!

När vi viker tvätt räcker det med rena händer.

Engångshandskar använder vi bara när vi måste.

Tillsammans kan vi minska överanvändningen av engångshandskar!
Osäker på de basala hygienkraven?
Kontakta:

TACK!

Anja Karlsson, anja.karlsson@stockholm.se
Projektledare miljöförvaltningen

[Hållbar äldreomsorg - Stockholms stad \(leverantor.stockholm\)](https://www.liverantor.stockholm)

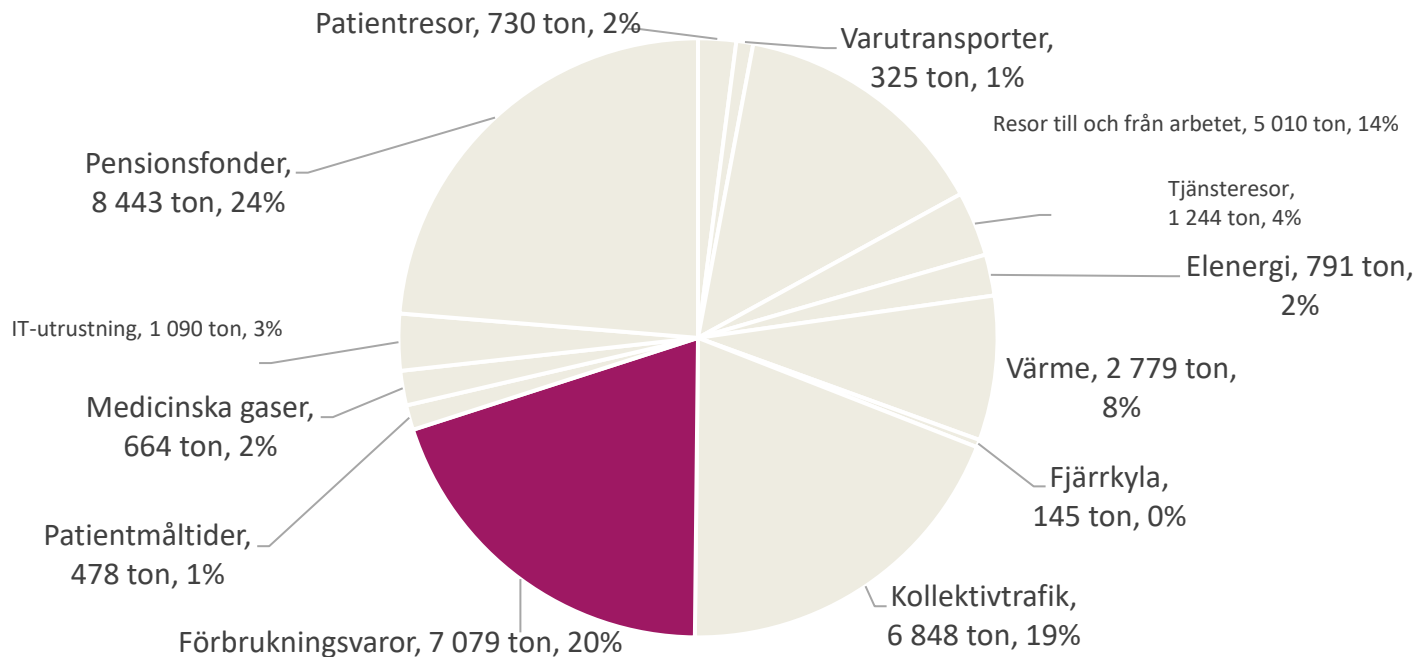
A serene landscape featuring a calm body of water in the foreground, a wooden dock extending into it, and a dense forest of evergreen trees in the background. The scene is shrouded in a light mist, and the sky is a soft, golden color, suggesting a sunrise or sunset. The overall atmosphere is peaceful and quiet.

Paus till 14:15

Ersättning för klimatsmarta förbrukningsvaror i Region Uppsala

2024-11-04

Region Uppsalas klimatpåverkan 2023

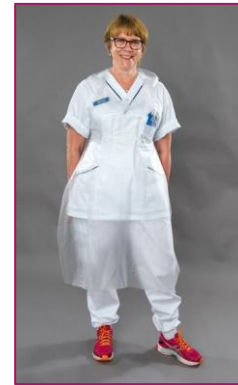
Så minskar vi klimatpåverkan

1. Minska användningen

2. Engångs → flergångs

3. Klimatsmarta material

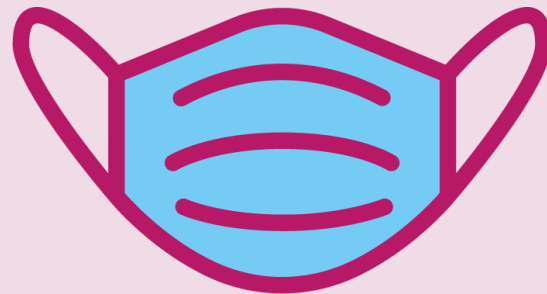

(återvinna)

Mål i miljöprogram 2023-2026

År 2026 ska miljöpåverkan från förbrukningsvaror ha minskat.

År 2026 ska klimatsmart produkt utgöra 80% av totala beställningsvolymen jämfört med likvärdig produkt på minskningslistan.

Minskningslista för förbrukningsvaror

Klimatsmarta förbrukningsvaror kostar ofta mer än sina fossila motsvarigheter

Miljömålsområde	Åtgärder	2023	2024	2025	2026
Förbrukningsvaror	Ersättning för miljömässigt bättre men dyrare produkter	250 tkt	500 tkr	750 tkr	1 000 tkr

Urvalskriterier

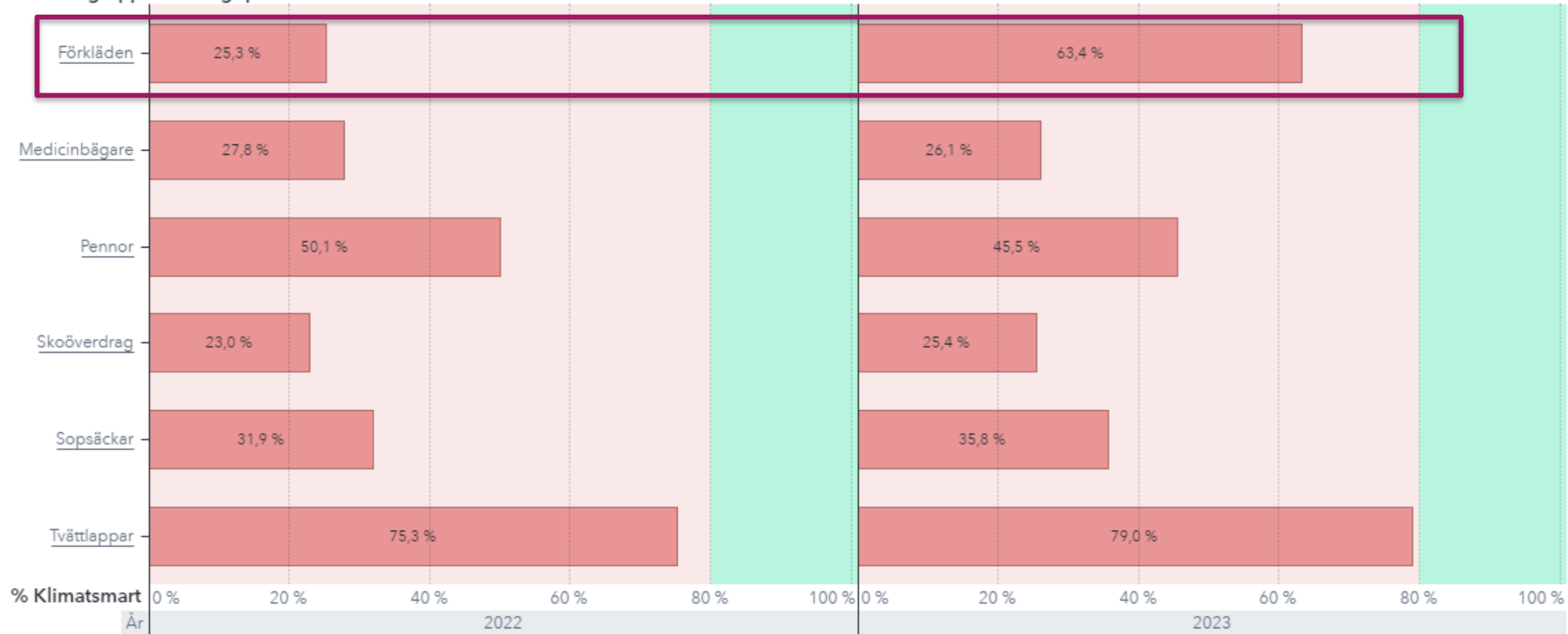
- ha ett upphandlat mindre klimatsmart alternativ
- vara dyrare än det mindre klimatsmarta alternativet
- innan år 2023 inte redan ha uppnått miljömålet och utgöra 80 procent av totala beställningsvolymen jämfört med mindre klimatsmart produkt på minskningslistan
- vara en produkt där Region Uppsala inte i första hand rekommenderar förändrade arbetssätt.

Hur går det till i praktiken?

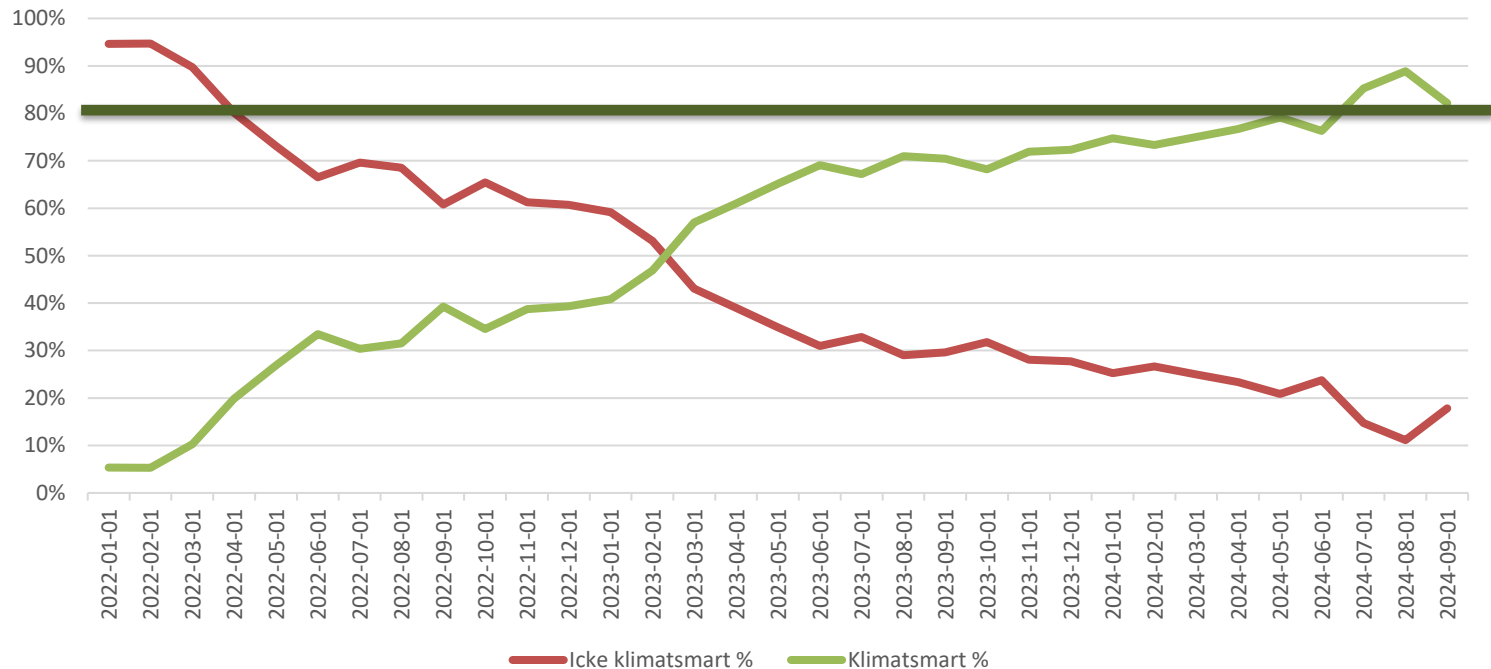
- Verksamheter beställer produkter och får ersättningen utbetald automatiskt (de behöver inte ansöka)
- Ersättning ges direkt till den verksamhet som gjort beställningen
- Ersättningen betalas ut av miljöstrateg en gång/kvartal (tar kanske 2-4 timmar per kvartal)
- De får 25% av merkostnaden i ersättning
- Information om ersättning finns på intranätet, i minskningslista och har skickats ut som nyhet vid införandet

Andel klimatsmarta produkter för valda år (ska uppgå till 80 %)

Produktgrupper - Övergripande

Andel klimatsmarta förkläden sedan januari 2022

Kontakt

Karin.angerbjorn@region uppsala.se

Miljöstrateg

Miljöenheten

018-6170089

Region Uppsalas ledningskontor

Med ansvar för vatten,
avlopp och avfall i några av
Sveriges mest expansiva
kommuner.

Insamling av plast på Ingmarsö

Peter Nyström, avfallschef

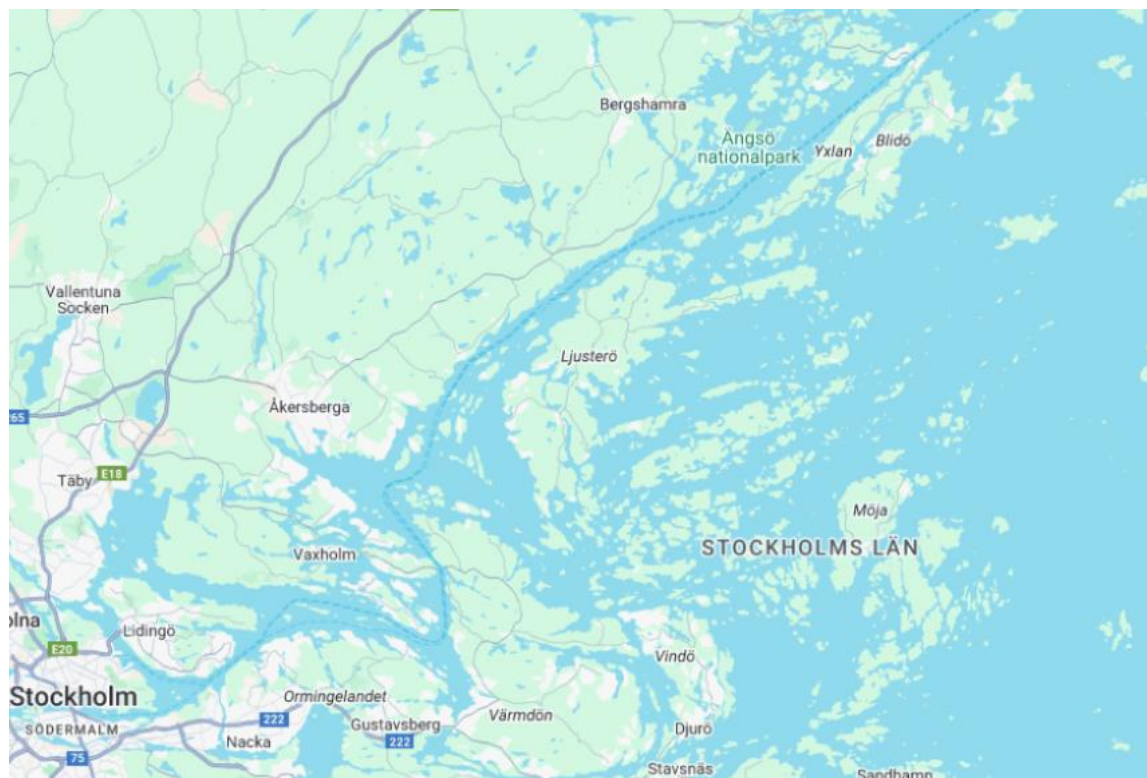

ROSLAGSVATTEN

Österåker

Insamling av avfall på nästan 200 öar

Ingmarsö – största ön i Österåkers kommun

Ingmarsö ÅVC

Insamling av grovavfall

Insamlingen av grovavfall sker i storsäck

Lastning av grovavfall

Alla storsäckar
läggs i samma
container

Tack så mycket!

Närsorterade plastförpackningar

– erfarenheter från Gästrikre återvinnare

Digitalt samverkansmöte för resurssmart och cirkulär kommunplast 2024-11-04
Emil Lindbom och AnnaCarin Söderhielm

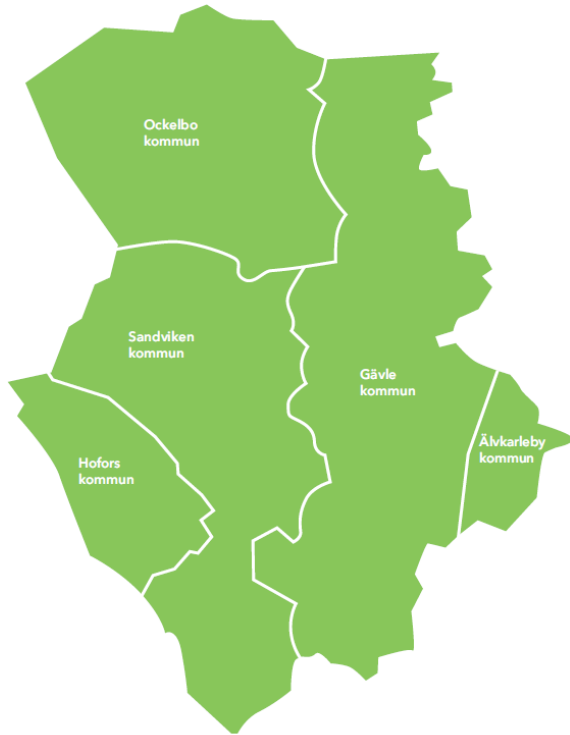
Plastförpackningar från småhus

Inte kommunplast /
plastsprot

borta bra,
nära bäst!

Gävle, Sandviken, Hofors, Ockelbo
och Älvkarleby kommun

167 000 invånare

32 000 småhus

Insamling av pappers- och plastförpackningar från småhus

- Separata enfackskärl 190 liter som standard
- Tömning var fjärde vecka
- Test med 28 villor 2023
- Första införande i liten skala med 100 villor våren 2024
- Flera tömningar är gjorda och fungerar bra
- Mycket bra sortering
- Se gärna filmer på Gästrik återvinnares instagramsida
- Införande i stor skala påbörjas i oktober 2024

Varför enfackskärl?

- Behov hos kunder ser väldigt olika ut
- Vi kommer kunna ha 140, 190, 240 och 360 l kärl utifrån behov
- Vi har samma typ av fordon för matavfall, restavfall, pappersförpackningar och plastförpackningar och kan använda fordonen efter framtida behov.
- Standardkärl och standardfordon

Första tömningen

Vad säger hushållen?

1. Har de nya kärnen gjort det lättare?

Ja, mycket		41,4 %	12	▼
Ja		31,0 %	9	▼
Nej		17,2 %	5	▼
Ingen åsikt / vet ej		10,3 %	3	▼
<i>Totalt: 29</i>				

7b Storlek på kärl för plastförpackningar?

är lagom		72,4 %	21	▼
är för stort		17,2 %	5	▼
är för litet		6,9 %	2	▼
Ingen åsikt / vet ej		3,4 %	1	▼
<i>Totalt: 29</i>				

3. Hur har det gått att hitta en plats?

Det har gått bra		51,7 %	15	▼
Det har gått mycket bra, inga problem		24,1 %	7	▼
Det har varit besvärligt		20,7 %	6	▼
Ingen åsikt / vet ej		3,4 %	1	▼
<i>Totalt: 29</i>				

Lite siffror

om plastförpackningar från småhus hos oss, hittills i tester och liten skala

- Volym: 12-70 liter/hushåll/vecka
- Fyllnadsgrad i 190 l kärl som töms var fjärde vecka: hos de flesta mellan 50-95%
- Insamlad mängd i vikt: mellan 0,57 – 0,65 kg/hushåll/vecka

Det finns förbättringspotential
jämfört med insamlingen idag

Broschyr

Plastförpackningar

Vad räknas som plastförpackning?

Exempel

Sylthink
Tandkrämstubb
Snusdosa
Sköljmedel
Ketchupflaska
Kötttråg frigolit
Diskmedelsflaska
Apelsinnät
Chipspåse, plast
Blomkruka, plast

Vad räknas **INTE** som plastförpackning?

Exempel

Leksaker
Stomipåse
Kateter
Videokassett/VHS-band
Pulka
Tvättkorg av plast

Lägg mjuka plastförpackningar som påsar, plastfolie, godisplast i större begagnade plastpåsar och förslut den så att det lätt trillar ur kärlet och inte riskerar att blåsa i väg vid tömning.

För varje kilo plast som materialåtervinns sparas en liter olja.

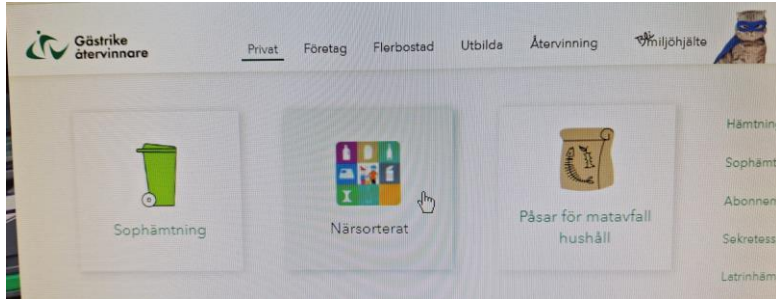
MYT

Det spelar ingen roll att vi sorterar våra plastförpackningar. Allt bränns ju.

SANNING

Nej, detta stämmer inte. Nästan alla typer av plastförpackningar kan idag återvinnas av Svensk Plaståtervinning och blir bland annat blomkrukor och plastmöbler och plastsäckar. Så ju fler plastförpackningar du lämnar till återvinning desto bättre. Det är det bästa vi kan göra!

gastrikeatervinnare.se

Närsorterat

NÄRMARE ÅTERVINNINGEN

Alla hushåll i Sverige kommer att få närsorterat, alltså hämtning av förpackningar av papper, plast, glas, metall och tidningar på samma sätt som sitt rest- och matavfall. Denna kostnadsfria service ska vara införd i Gävle, Sandviken, Älvkarleby, Ockelbo och Hofors före 2027.

 <p>DÅ FÅR DU NÄRSORTERAT Sök på din adress och se när du får dina kärll för plast- och pappersförpackningar.</p>	 <p>OM NÄRSORTERAT För att förbättra möjligheterna att återvinna ännu mer, så kommer alla hushåll i Sverige att få närsorterat.</p>
 <p>INFORMATIONSMATERIAL Här har vi samlat tryckt material och filmer som hjälper dig att få till en lyckad sortering.</p>	 <p>FÖRVARINGSTIPS I HEMMET Återvinningen börjar i hemmet, så här kan du förvara dina förpackningar och tidningar.</p>
 <p>SORTERINGSGUIDE Välkommen till vår digitala sorteringsguide.</p>	 <p>VI VAR FÖRST MED ATT TESTA NÄRSORTERAT Lasse deltog i testperioden och första införandet.</p>
 <p>SORTERING MATAVFALL Från 1 januari 2024 är det obligatoriskt att sortera sitt matavfall. Vi erbjuder två olika abonnemang.</p>	

Närsorterat

5:1 Riktmärke för balans positiv:negativ feedback

sverigesradio Start Nyheter Poddar & program Kanaler Mer ▾

Foto: PONTUS LUNDAHL / TT

VISA ALLA BILDER (2)

EKOT GRANSKAR

▶ Plastförpackningar bränns – trots all källsortering

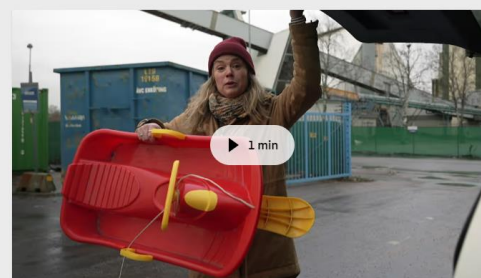
2:06 min [Dela](#)

Publicerat torsdag 11 maj 2023 kl 05:31

- Trots hårdare regelverk och en stor satsning från industrin återvinns bara runt var åttonde plastförpackning som svenska hushåll använt. Nästan allt annat eldas upp.

svt NYHETER Nyheter Lokalt Sport SVT Play Barn

/ INRIKES

Vad händer om man slänger en pulka i plaståtervinningen? Se SVT:s reporter på återvinningscentralen i Eskilstuna. Foto: Samy Dahlman/SVT

Plasten samlas in – för att eldas upp

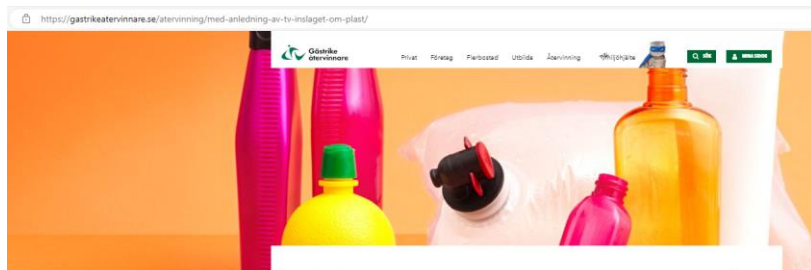
UPPDATERAD 9 JANUARI 2023 PUBLICERAD 8 JANUARI 2023

Över en miljon ton plast. Så mycket eldas upp i Sverige per år. I fler än hälften av kommunerna återvinns inte plast som lämnas in till återvinningscentraler. – Det är ett systemfel, säger Jon Nilsson-Djerf på branschorganisationen Avfall Sverige.

Trädgårdsmöbler i plast, gamla tandborstar och barnens trasiga plastleksaker är sådant som skulle kunna bli ny plast.

Närsorterat

Bort > Återvinning > Plaståtervinning

Plaståtervinning

Vi får ofta frågor om plaståtervinning. Här kan du läsa om hur det fungerar i våra kommuner och de svårigheter som finns. Trots utmaningarna är vårt budskap att fortsätta källsortera plastförpackningar och där det finns möjlighet också annat plastavfall och lämna det till återvinning. Det är det bästa vi kan göra!

När vi pratar om plaståtervinning så är det viktigt att hålla isär två olika kategorier av plast. Å ena sidan plastförpackningar och å andra sidan all annan plast som inte är plastförpackningar. Det beror på att det handlar om olika typer av plast och att det råder olika ansatser. Det är också viktigt att veta att alla olika typer av plastsorter inte kan materialåtervinnas i Sverige idag. Olika tillverkningsmetoder i plast gör både förbrukar, förpackare eller omgivningen en säker materialåtervinning.

Det här gäller plastförpackningar

När det gäller förpackningar av plast finns det idag ett system. De samlas in på återvinningstjänster och återvinningstjänster och körs till Europa. Skiljeförpackning för sortering och återvinning. På Svenska Plaståtervinningens nya sorteringsanläggning kan man sedan hösten 2023 sortera ut 12 plasttyper och man har därmed tredubblat antalet plasttyper som kan sorteras till återvinning. Det motsvarar nästan alla plasttyper på den svenska förpackningsmarknaden. Svensk Plaståtervinning har kapacitet att ta emot 200.000 ton plastförpackningar vilket är ungefär den volym som idag finns på den svenska marknaden. Men bara hälften av dessa förpackningar kommer ha tillräckligt hög kvalitet för att kunna återvinna i en högkvalitativ källsortering, där många plastförpackningar faktiskt slängs!

PLASTFÖRPACKNING ELLER BARA PLAST?

Läs mer om vad som är en plastförpackning här.

Till "Plastförpackningar" på Gästrike Återvinnarens hemsida

DET HÄR HÄNDER SEN MED DINA PLASTFÖRPACKNINGAR

Till "Vad händer sen med avfallet" på Gästrike Återvinnarens hemsida

Plaståtervinning

Vi får ofta frågor om plaståtervinning. Här kan du läsa om hur det fungerar i våra kommuner och de svårigheter som finns. Trots utmaningarna är vårt budskap att fortsätta källsortera plastförpackningar och där det finns möjlighet också annat plastavfall och lämna det till återvinning. Det är det bästa vi kan göra!

Lärdomar och erfarenheter

Ännu bara i startgroparna

- Testa
- Lyssna
- Utvärdera
- I test och liten skala är majoriteten nöjda.
- Många kommentarer i sociala medier
- Tidigare negativa nyheter om plaståtervinning lever kvar.
- Vi vill bli bättre på att återkoppla och förstärka önskade beteenden.
- Om ett halvår när vi varit igång ett tag vet vi mer.

Tack för oss!

gastrikeatervinnare.se

Från engångs- till flergångskuddar

*Sigrid Pettersén, Hållbar affärsinnovation i
Gävleborg*

Barriärkudde

Inga transporter
Följer vårbädden
Spritas av ej tvätt

Fakta om SleepAngel™ kudden

- Kliniskt bevisat att kudden blockerar förorenade ämnen, som kan korsinfektera patienter
- Kliniskt bevisat att kudden blockerar astma- och allergiutlösande ämnen
- CE certifierad och registrerad som klass I Medical Device
- Patenterad PneumaPure™ Filter Teknologi - en prisvinnande lösning
- Designad med komfortabel och stöttande hålfiber i återvunnen polyester som fyllnad i kudden
- Sparar kostnader - kudden har lång livslängd och ska inte sändas till tvätter
- 100% av sjukhuspersonalen svarade i undersökningen, att de hade önskat, att sjukhuset använde kuddar som hjälper till att förebygga infektioner

Vik-kudde

Vik-kudden ska
tvättas
Lång hållbarhet
Flexibla
användningsområden

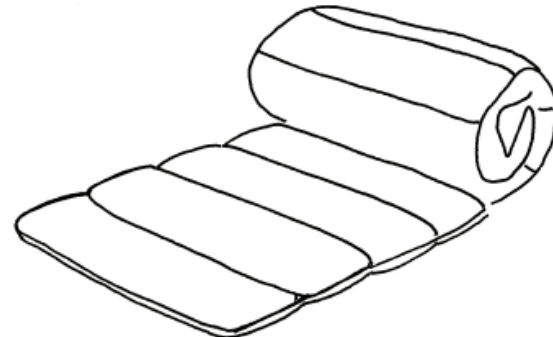

Krav som bidrar till minskad miljö- och klimatpåverkan

Fyllningen i barriärkudden ska vara minst 95% återvunnen polyester.

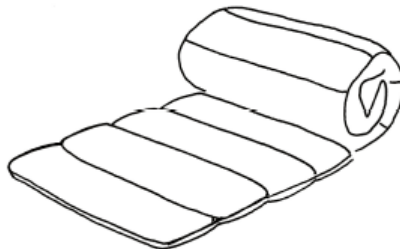
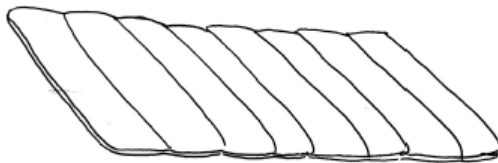
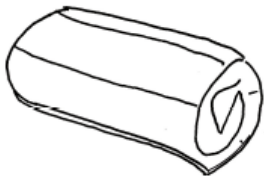
Vik-kuddens ytteryg ska inte ludda eller bilda noppor vid användning eller tvätt enligt SS-EN ISO 12945-2:2020.

Vik-kudden ska klara 2000 varv enligt Martindaleskalan och uppnå en 4:a på pillingskalan.

Vad tycker verksamheten och patienterna om kuddarna?

Det funkar!

Processen till besluten

Vi har ett uppdrag att genomföra

- Mandat att genomföra förändring
- Robusthet- säkerhet
- Optimering i antal
- Bränna textilier
- Producenter och importörer blir ansvariga för insamling, återanvändning och återvinning av textilier
- Kostnadsbesparingar
- Miljöbesparingar
- Anpassade för vård
- Nöjda patienter

Tack för att Ni lyssnat

Sigrid Petterssén, strateg och projektledare, Regional Utveckling
projekt: Hållbar affärsinnovation i Gävleborg

sigrid.petterssen@regiongavleborg.se

073-544 04 14

Paus till 15:15

Sotenäs
kommun

Foto:
Maja Kristin Nylander
Kommunal

SOTENÄS MARINA ÅTERVINNINGSCENTRAL

SOTENÄS KOMMUN

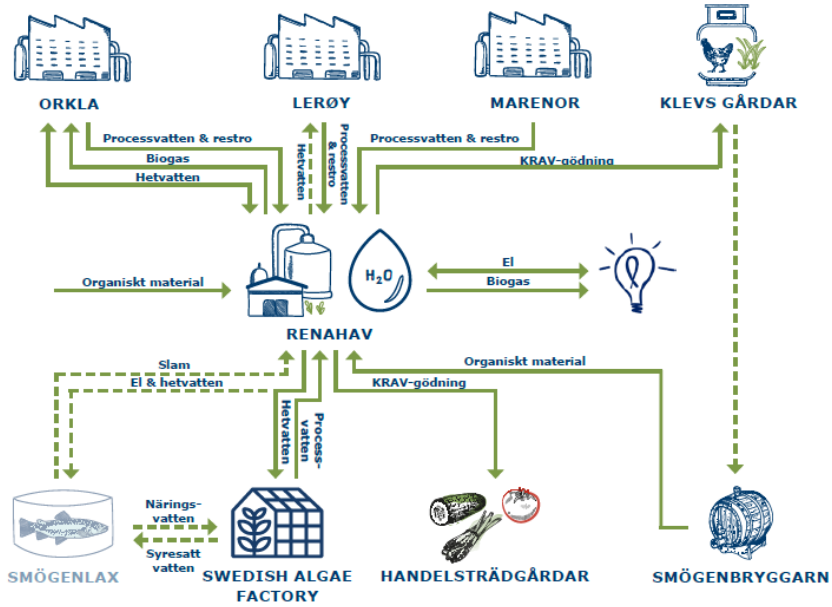
LITEN KOMMUN MED 9 000 INVÅNARE

CA 1 000 000 BESÖKARE PER ÅR

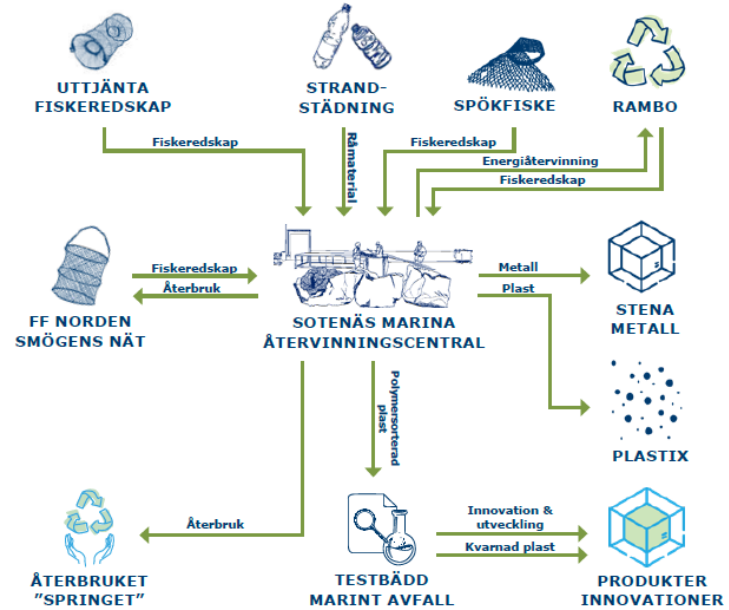
HAVET NÄRVARANDE, STOR FISKETRADITION

SOTENÄS SYMBIOSNÄTVERK

SOTENÄS MAKINA ÅTERVINNINGSCENTRAL

Allt bygger på samverkan och resurseffektivitet

- Avfall är bara en resurs vi inte alltid vet hur vi ska nyttja
- Företag har skapat cirkulära affärsmodeller
- Kommun och företag samverkar i symbiosnätverket

Sveriges första (och enda) Marina Återvinningscentral

INSAMLING AV MARINT AVFALL

**ORGANISERAD
STRANDSTÄDNING**
VÄSTKUSTSTIFTELSEN
& AME

SPÖKNÄT
DRAGGNINGSINSATSER
FÖR ATT FISKA UPP
OBJEKTEN FRÅN HAVET

**UTTJÄNTA
FISKEREDSKAP**
FISKERETUREN

TRANSPORT TILL MARINA ÅTERVINNINGSCENTRALEN

SEPARERING MANUELL SEPARERING, TVÄTT & SORTERING

SORTERING FÖRETAGSANPASSAD ÖNSKEMÅL

BEARBETNING AV PLASTEN EFTER ÖNSKEMÅL (TEX TVÄTTNING & STORLEKSREDUCERING)

Uttjänta fiskeredskap, spökfiske, strandskräp

Foto:
Maja Kristin Nylander
Kommunal

Sotenäs
kommun

Deponi.
Skrymmande, komplex fraktion
Mycket 'historiskt' i hamnar, tomter, naturen.

Foto:
Maja Kristin Nylander
Kommunal

Separering, Sortera, Återbruk / Återvinning

Sotenäs
kommun

Sorterade fraktioner

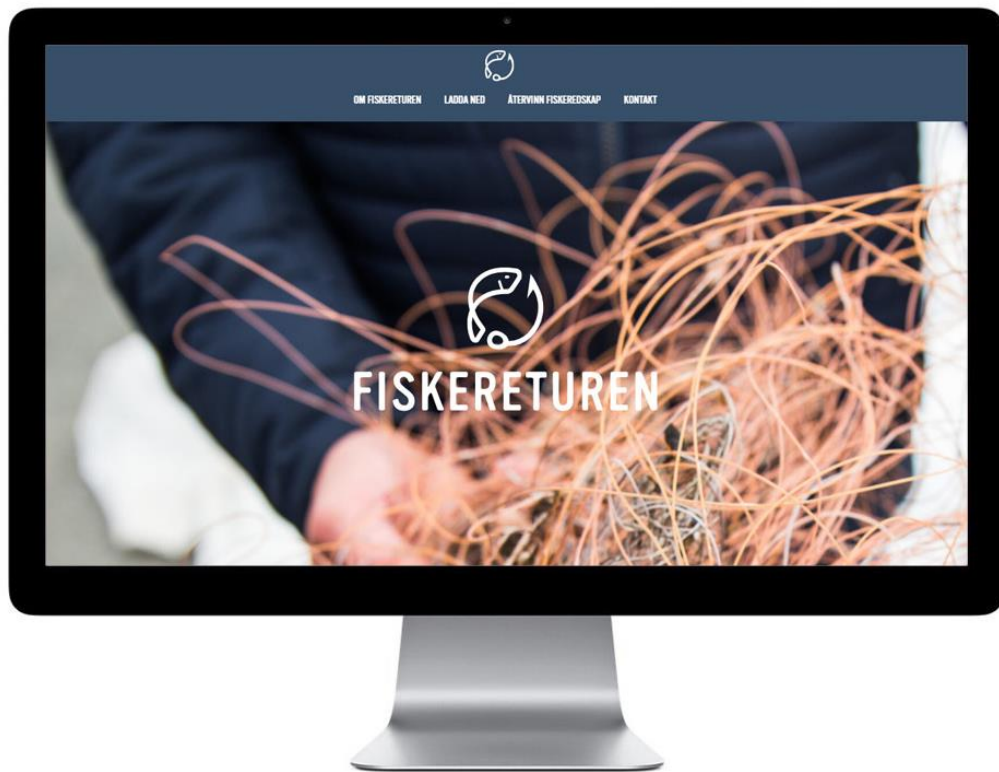

Sotenäs
kommun

Fiskareföreningen
NORDEN

BÅTSKROTEN

Havs
och Vatten
myndigheten

Nationell insamling sedan 2019

Sotenäs
kommun

2023 insamlat:

237 ton

uttjänta fiskeredskap

60-80% Materialåtervinning

5-10% Återbruk

15-30% Energiåtervinning

31 ton spöknät

206 ton via Fiskereturén

PROBLEM

MÖJLIGHET?

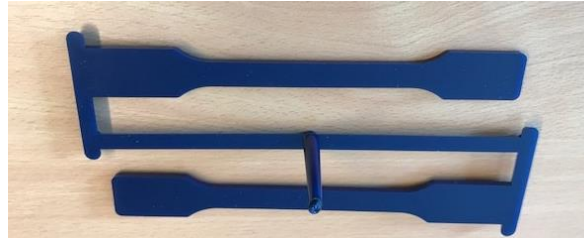
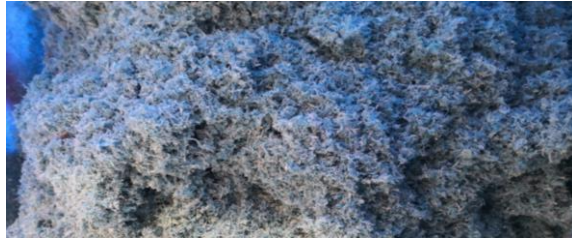
Sotenäs
kommun

TESTBÄDD: MARINT AVFALL

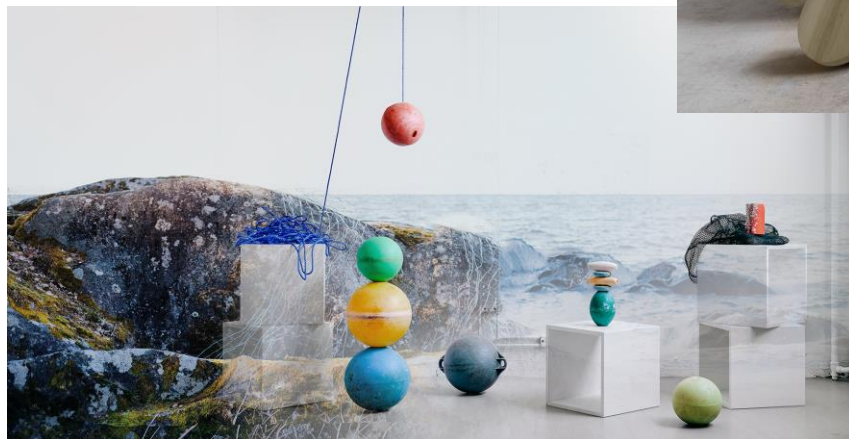
FYSISK MILJÖ

TESTER

COLLECTING & SORTING → WASHING → MILLING →
COMPUNDERING/GRANULATING → INJECTION MOLDING
→ PERFORMANCE TESTING

SCANDINAVIA FORM

IMPOSSIBLE PLASTICS AB

ØUT OF OCEAN

XV ATELIER

TACK!

Några avslutande ord från Åsa

- Framtidsbilder 17 december 2024
- Plastbubbel 5 februari 2025
- Snöbollar

länkar

Generella plastsidan:

<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/plast/>

Länk till färdplanen:

<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/plast/hallbar-plastanvandning/naturvardsverkets-fardplan-for-en-hallbar-plastanvandning/>

Anmälan till lägesrapport:

<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/plast/nationell-samordning-for-en-hallbar-plastanvandning/delta-i-platsamordningen/#:~:text=Du%20kan%20delta%20i%20platsamordningen,samla%20in%20och%20sprida%20kuns kap.>

Asa.stenmarck@naturvardsverket.se

Tack för i dag !